Kraków przygotował budżet na 2022 rok

2021-11-28

Mimo ograniczenia dochodów samorządów, które wprowadza zmiana systemu podatkowego zwana Polskim Ładem, Kraków jest zdeterminowany, by utrzymać dotychczasową aktywność inwestycyjną – miasto nie zrezygnuje z kluczowych zadań w obszarze transportu, kultury, oświaty, gospodarki mieszkaniowej czy pomocy społecznej. Prezydent Jacek Majchrowski przedłożył radnym propozycję planu dochodów i wydatków na kolejny rok budżetowy.

Projekt budżetu Krakowa na 2022 rok zakłada, że **dochody miasta ogółem** wyniosą **6 mld 288 mln zł** – to kwota niższa o 1,54 proc. od planu dochodów na rok 2021. Zmniejszenie dochodów jest konsekwencją nowych rozwiązań podatkowych ograniczających udział samorządu w podatku PIT (element tzw. Nowego Ładu), a także przekazania obsługi programu „Rodzina 500 Plus", a wraz z nią środków na wypłatę świadczeń, do ZUS.

Wyhamowanie wzrostu dochodów znajdzie odzwierciedlenie w **planie wydatków miasta**, które w 2022 r. mają sięgnąć **ogółem 7 mld 047 mln zł** – to kwota o około 1 proc. niższa od zaplanowanej na rok 2021. Pula środków na wydatki inwestycyjne ma jednak pozostać na poziomie porównywalnym z tegorocznym.

Projekt budżetu Krakowa na 2022 rok [pobierz pdf]

Dochody

Zgodnie z projektem na łączną sumę dochodów miasta w 2022 r. składają się:

- dochody własne gminy (2 mld 263 mln zł),
- udział gminy w podatkach PIT i CIT (1 mld 995 mln zł),
- subwencje i dotacje z budżetu państwa (1 mld 734 mln zł),
- środki ze źródeł zagranicznych (295 mln zł).

Duże znaczenie w łącznej sumie dochodów budżetowych ma kwota udziału w podatku PIT (to blisko 30 proc. dochodów ogółem). Finansowym skutkiem tzw. Polskiego Ładu będzie jednak ubytek tej kategorii dochodów nie tylko w przyszłym roku, ale i w kolejnych latach. Kraków wylicza, że na zmianach w systemie podatkowym tylko w 2022 r. straci około 450 mln zł – a w ramach rekompensaty, czyli tzw. jednorazowej subwencji, otrzyma jedynie 225 mln zł. To oznacza, że ubytek wyniesie około 220 mln zł. Zgodnie z prognozą Ministerstwa Finansów w 2022 r. Kraków spodziewa się z tytułu podatku PIT kwoty 1 mld 766 mln zł.

Jeśli chodzi o procentowy udział subwencji i dotacji w dochodach miasta ogółem, to zmniejszy się on w 2022 r. z 33 proc. do 27 proc. To skutek przeniesienia obsługi rządowego programu „500 plus" do ZUS – samorządy będą wypłacać te świadczenia tylko do końca maja 2022 r. Dlatego do budżetu Krakowa dotacja celowa na to zadanie trafi w wysokości 320 mln zł (w 2021 r. było to ponad 700 mln

zł). Najpoważniejszym transferem z budżetu państwa pozostanie subwencja oświatowa – w 2022 r. miasto otrzyma z tego tytułu 1 mld 045 mln zł. W przyszłorocznym budżecie zaplanowano też dotację z budżetu państwa na wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego (126 mln zł) oraz dotację pochodzącą z porozumień z innymi gminami na finansowanie kosztów usług komunikacji zbiorowej świadczonych na rzecz gmin ościennych (29 mln zł).

Wskutek wspomnianych zmian w 2022 r. w budżecie miasta zwiększy się udział dochodów własnych – czyli tych, na których pozyskiwanie samorząd ma większy lub mniejszy, ale bezpośredni wpływ. Stanowić one będą 36 proc. środków miasta. Najważniejszym ich źródłem jest podatek od nieruchomości – choć jego stawki będą wyższe, najprawdopodobniej i tak nie dorównają rosnącej inflacji. Istotne są wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych, pozyskiwane głównie przy transakcjach kupna-sprzedaży prawa własności, ich wielkość zależy więc od sytuacji na rynku nieruchomości. Obecnie, ze względu na wysokie ceny nieruchomości i dużą liczbę transakcji, rosną środki pozyskiwane przez miasto z tego tytułu. Wyższe wpływy realizowane są także z podatku od spadków i darowizn. Istotną część dochodów własnych miasta (drugą pod względem wielkości po podatku od nieruchomości) stanowią wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej – transport publiczny mocno ucierpiał w czasie pandemii, to tu odnotowano największy spadek dochodów, obecnie wykorzystanie komunikacji publicznej stopniowo się zwiększa.

W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Kraków otrzyma dofinasowanie na realizację trzech inwestycji: budowę Krakowskiego Centrum Muzyki, budowę DPS przy ul. Praskiej i zagospodarowanie parku rzecznego „Ogród Płaszów”.

Bieżące wydatki

Największa część wydatków miasta to **wydatki bieżące,** które gwarantują sprawne funkcjonowanie miejskiego organizmu oraz zapewniają utrzymanie odpowiedniej jakości usług komunalnych. W 2022 r. przewidziano na nie kwotę **5 mld 673 mln zł** (o 1,4 proc. mniej niż w planie na rok bieżący).

W strukturze wydatków bieżących pierwsze miejsce zajmuje **edukacja i wychowanie** (32,8 proc.). Na przyszłoroczne wydatki w tej sferze miasto planuje przeznaczyć 1 mld 859 mln zł (dla porównania w 2021 r. było to 1 mld 821 mln zł). Subwencja oświatowa przekazywana z budżetu państwa zabezpiecza tylko część potrzeb krakowskiej oświaty – w 2022 r. Kraków otrzyma 1 mld 045 mln zł. Ponieważ wzrost subwencji nie dorównuje rosnącym nakładom na edukację (m.in. wynagrodzenia nauczycieli i koszty rzeczowe szkół), Kraków co roku i coraz większą kwotą współfinansuje bieżące zadania oświatowe środkami pochodzącymi z dochodów własnych.

W 2022 r. wzrosną wydatki bieżące na **transport i łączność** – miasto planuje je na poziomie 772 mln zł (plan na 2021 r. wynosił 729 mln zł). Natomiast wraz z odejściem programu „500 plus” do ZUS spadną wydatki bieżące miasta na **wsparcie dla rodzin** – do 576 mln zł (dla porównania w 2021 r. było to 985 mln zł).

W przyszłym roku procentowy udział największych kategorii w strukturze wydatków bieżących ma przedstawiać się tak: edukacja – 32,8 proc., transport i łączność – 13,6 proc., rodzina – 10,2 proc., gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 9,3 proc.

Magiczny Kraków

Inwestycje

Plan na 2022 r. zakłada utrzymanie wydatków majątkowych na poziomie z roku 2021 (niewielki wzrost o 0,1%) – będzie to kwota 1 mld 374 mln zł, z czego **na sam program inwestycyjny zarezerwowano 1 mld 254 mln zł.**

To, co ma się zmienić, to proporcje: na inwestycje strategiczne miasto planuje wydać o 31,7 proc. więcej – do 628 mln zł (w planie na 2021 r. zapisano 476 mln zł), natomiast o 20,7 proc. spadną wydatki na inwestycje programowe – do kwoty 615 mln zł (z 776 mln zł w planie na 2021 r.).

Program inwestycyjny w pierwszej kolejności zapewnia środki na finansowanie zadań zrealizowanych i kontynuowanych zgodnie z zawartymi umowami (adekwatnie do stopnia zaawansowania procesu inwestycyjnego) oraz zadań posiadających dofinansowanie z zewnętrznych źródeł bezzwrotnych. W budżecie zostały również ujęte zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa.

Zakres **inwestycji strategicznych** – czyli tych, których realizacja ma znaczenie w skali całego miasta – obejmie m.in. następujące zadania: budowa Centrum Muzyki, rewaloryzacja Muzeum Inżynierii Miejskiej, budowa Trasy Wolbromskiej, rozbudowa ul. Igołomskiej, ul. Kocmyrzowskiej, al. 29 Listopada, ul. Łokietka, budowa linii tramwajowych: Krowodrza Górka–Górka Narodowa, ul. Meissnera–Mistrzejowice, Krowodrza Górka–Azory, modernizacja torowisk, budowa przystanku kolejowego SKA „Prądnik Czerwony" wraz z parkingiem P&R, budowa węzła przesiadkowego wraz z parkingiem P&R „Bronowice” i terminalem autobusowym.

Inwestycje programowe są z reguły mniej kosztowne, ale nie umniejsza to ich wagi, ponieważ bezpośrednio wpływają one na poziom życia mieszkańców, mają też stymulować bardziej równomierny rozwój miasta. Nie sposób wymienić tu wszystkich zadań, ale w tej grupie znalazły się m.in. następujące przedsięwzięcia z obszaru:

- **transportu:** przebudowa ul. Fatimskiej, przebudowa ul. Królowej Jadwigi, rozbudowa ul. Czerwone Maki, Glinik, Wrobela, Fortecznej, Agatowej, budowa wiat przystankowych, budowa ścieżek rowerowych, budowa układu komunikacyjnego dla obsługi Szpitala Uniwersyteckiego w Prokocimiu, program budowy chodników, budowa kładki pieszo-rowerowej Grzegórzki-Zabłocie, program modernizacji dróg;
- **oświaty:** kontynuacja budowy szkoły podstawowej na osiedlu Złocień, rozbudowa kilku szkół (m.in. SP nr 50 przy ul. Katowickiej, SP nr 72 przy ul. Modrzewiowej, SP nr 134 przy ul. Kłuszyńskiej, SP nr 67 przy ul. Kaczorówka), przebudowa samorządowego przedszkola przy ul. Jabłonkowskiej, adaptacja budynku na os. Willowym 35 na potrzeby poradni, kontynuacja termomodernizacji budynków oświatowych;
- **sportu i rekreacji:** budowa hali sportowej przy VIII LO, budowa hali wielofunkcyjnej na terenie SP nr 56, budowa hali sportowej przy SP nr 151, budowa boiska sportowego na osiedlu Mogiła wraz ze świetlicą środowiskową, budowa hali sportowej przy IX LO, program rewitalizacji boisk przyszkolnych;
- **zagospodarowania zieleni:** zagospodarowanie parku Duchackiego, modernizacja Plant krakowskich, skatepark przy ul. Kąpielowej, park Zakrzówek, zagospodarowanie terenu wokół

Stawu Płaszowskiego, rewaloryzacja parku Bednarskiego i Wzgórza Lasoty, zagospodarowanie parku rzecznego „Ogród Płaszów”, park Młynówka Królewska, park Kolejowy, zagospodarowanie parku wokół Dworku Matejki, budowa wybiegu dla szympansów i makaków japońskich;
- **kultury i ochrony dziedzictwa:** dostosowanie fortu „Łapianka” dla potrzeb Muzeum Ruchu Harcerskiego, modernizacja fortu „Mistrzejowice”, budowa Domu Kultury przy ul. Koszykarskiej, budowa Centrum Kultury Ruczaj, modernizacja budynku Teatru Ludowego;
- **pomocy i integracji społecznej:** budowa DPS przy ul. Praskiej, modernizacja budynku MOPS przy ul. Józefińskiej, ukończenie budowy DPS przy ul. Widłakowej, przebudowa i rozbudowa DPS im. Helclów.

Szczegółowy projekt budżetu na 2022 rok jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej.